

חברים יקרים,

קודם כל - אל תשכחו: ביום שני, בשעה 18:30, אנחנו מקבלים את פניו של ספר תורה חדש בקהילת ואהבת! נשמח לראותכם עמנו. פרטים בסוף הדרשה. ובערב שבועות (למחרת) תיקון ליל שבועות המסורתי שלנו - לילה של לימוד, עוגות גבינה והרבה הרבה חסד! שני האירועים פתוחים לקהל הרחב, ללא עלות.

וכעת לדרשה:

השבת אנו פותחים ספר חדש, ספר במדבר. עם ישראל מתכונן לעזוב את הר סיני, שנה לאחר שחננו למרגלותיו. שם, למרגלות ההר ההוא שבמדבר, נולד עם ישראל באמת.

לפני המשך המסע אל הארץ המובטחת נערך מפקד ענק, הראשון אי פעם.

ומכיון שבלידה עסקינן, אי אפשר שלא לשים לב לשם הנפוץ ביותר בקרב ראשי השבטים שבמפקד: "שדי". אצל שלושה מראשי השבטים מופיעה המילה שדי בשמם:

(במדבר א', ה-ט"ז) **וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר יַעֲמְדוּ אִתְּכֶם: לְרֵאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן שִׁדְיָאוּר. (ו) לְשִׁמְעוֹן שְׁלֵמִיאל בֶּן צוּרִי שִׁדְיָי. לַיהוּדָה נַחֲשׁוֹן בֶּן עֲמִינַדָּב. לַיִשָּׁשָׁר נַתְנָאל בֶּן צוּעַר. לְזְבוּלֹן אֱלִיאָב בֶּן חֶלֶן. לְבִנְיָמִן יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם אֱלִישַׁמַּע בֶּן עֲמִיחֹד לְמִנְשֵׁה גַמְלִיאֵל בֶּן פְּדָהצוּר. לְבִנְיָמִן אֲבִידֹן בֶּן גְּדֵעִי. לְדָן אַחִיעֶזֶר בֶּן עֲמִי שִׁדְיָי. לְאֶשֶׁר פַּגְעִיאל בֶּן עֶכְרָן. לְגַד אֱלִיסָף בֶּן דְּעוּאֵל. לְנַפְתָּלִי אַחִירַע בֶּן עֵינָן. אֵלֶּה קְרוּאֵי הַעֲדָה נְשִׂאֵי מִטּוֹת אֲבוֹתֵם רְאִשֵׁי אֶלְפֵי יִשְׂרָאֵל הֵם.**

ביום רביעי הקרוב - חגג השבועות - נאכל מאכלי חלב ונקרא את מגילת רות. נעמי שבה משדי מואב לאחר גלות של 10 שנים. בעלה ושני בניה מתו. וכך היא אומרת לחברותיה בבית לחם, שזוכרות אותה אישה עשירה וגאה, ורואות כעת שבר כלי מהלך: (מגילת רות, פרק א', י"ט-כ"א) **וְתֹאמְרֶנָּה הַזֹּאת נְעָמִי? וְתֹאמְרֶנָּה אֵלֶּיהָ, אֵל-תִּקְרָאנָה לִי נְעָמִי, קְרָאן לִי מְרָא, כִּי-הִמַּר שִׁדְיָי לִי מֵאֵד. אֲנִי מְלֵאָה הֶלְכָתִי, וְרִיקָם הַשִּׁבְנִי הִ'. לְמָה תִּקְרָאנָה לִי נְעָמִי, וְהִ' עֵנָה בִּי וְשִׁדְיָי הֲרַע לִי?**

מיהו שדי?

שדי הוא האל העברי הראשון! בתודעה העברית הוא קדם לאלוהים וקדם לה'.

אל בהלה! האל הוא אחד, אבל בני האדם פוגשים פן אחר שלו בכל שלב ושלב בהתפתחותם. אלוהי הילדים איננו אלוהי החיילים. ואלוהי היולדות, איננו אלוהי הסבתות.

אלוהי ספר בראשית הוא אל-שדי. אברהם, יצחק ויעקב, שרה, רבקה, רחל ולאה לא הכירו אל אחר.

אברהם ושרה היו עקרים. כך גם יצחק ורבקה, וכמוהם גם יעקב ורחל. האל שהם הלכו בעקבותיו היה אל הפריון, ושמו, "אל-שדי". אליו הם התפללו, אליו הם התחננו ואליו הם הקריבו את קרבנותיהם. ברגע שהמשפחה הקטנה הזאת הפכה לעם, השם הזה ננטש. לא היה בו צורך עוד. הוא ננטש כשהגיעו למצרים, ארץ השפע והפריון. כל כך הרבה ילדים היו לעבריים עד שפרעה גזר להשמידם!

והנה במדבר הם פוגשים פן חדש של אותו אל אחד ויחיד, אל החירות והחיפוש. לאל החדש קוראים ה.ו.י.ה.

אל-שדי לא נעלם לעולם. כל פעם שהשפע נפסק, והרחם נסגרת, ואין המשכיות, האדם פוגש אותו מחדש. כל מי שהיה שם יודע.

העם שמתפקד השבוע במדבר בא מחברת השפע - כמונו! מבחינה זו הוא מפונק למדי. בני ישראל יצאו ברכוש גדול - הן בהון האנושי והן בהון החומרי.

ואולי זה סוד המסע של ספר במדבר, אותו אנו מתחילים השבוע: להפסיק לקחת כמובן מאליו את השפע, את פרי הבטן, את הפרי. להכיר מחדש את הכוחות הפנימיים המתעוררים בנו כשאינן, כשחסר, כשצריך להתחנן.

נעמי ידעה את הסוד הזה. עשירה ושבעה היא ירדה עם משפחתה לשדי מואב. הם הפנו את ערפם לבצורת הקשה ולמחסור שפקד את בני עמם בבית לחם יהודה. לאלים ולנעמי לא היה חסר דבר, אבל הם רצו יותר, והם סרבו לחלוק את עושרם עם העם הרעב (על פי המדרש). אותו אל-שדי, שהיה כל כך נדיב עמה ועם משפחתה, לא הלך איתם לשדי מואב, כי הם לא הכירו אותו. הם לקחו אותו כמובן מאליו.

אז הוא נטש!

בעצם, לא אל-שדי נטש אותם, אלא המשפחה נטשה אותו.

"תעזבנו יום, יעזבך יומיים".

אבל אל-שדי לא באמת נטש את נעמי. הוא לא נוטש לעולם אף אחד. נעמי, הרי, לא רצתה לרדת מהארץ. היא הייתה הקרבן של תאוות הבצע של הגברים במשפחתה. ברגעי השבר שלה היא מודה בקול שהייתה כאן בגידה גדולה. ומרגע זה ואילך הגלגל מתחיל להתהפך: מייאוש, מרירות, עוני והשפלה, היא שבה אל מעגל הפרי. הבלתי אפשרי קורה: היא חובקת נכד.

במדבר הוא ספר המסע מהשפע המובן מאליו אל עבר תודעת הכרת התודה. זהו גם מסעה של נעמי.

אל-שדי תמיד יותר גלמוד בעיתות השפע שלנו. כאלה אנחנו, בני האדם. אנחנו לוקחים דברים כמובן מאליו. חג השבועות מזכיר לנו: חלב. שדי. שפע. חיים וחסד - שום דבר לא מובן מאליו.

יש לנו כל כך הרבה, ועל השפע צריך להודות, וצריך לחלוק עם מי שאין לו.

אל-שדי הוא אל רגיש. אני בטוח בזה.

שבת שלום,

אלישע

